

Kultur och skola
Kultur i Halland
Eva Nyhammar

Beslutsförslag

Datum	Diarienummer
2022-09-14	RS220925

Regionstyrelsen**Beslutsförslag - Finansiering av Stiftelsen Hallands läns museer****Förslag till beslut**

Regionstyrelsen beslutar att

- godkänna Avtal om finansiering av Stiftelsen Hallands läns museer, enligt bilaga, och som träder i kraft från och med den 1 januari 2023
- godkänna Avtal om fördelning av finansiering av Stiftelsen Hallands läns museer enligt bilaga, och som träder i kraft från och med den 1 januari 2023

Sammanfattning

Hallands kulturhistoriska museum inklusive Kulturmiljö Halland och Hallands konstmuseums verksamhet bedrivs i stiftelseform, Stiftelsen Hallands läns museer med Hallands läns landsting (numera Regionen), Halmstads och Varbergs kommuner samt Hallands museiförening samt Föreningen Varbergs museum som ursprungliga stiftare.

Verksamheten finansieras till större delen genom bidrag från Regionen och Kommunerna samt av Regionen förmedlade statsbidrag inom kultursamverkansmodellen.

Museiverksamhet kräver långa planeringshorisonter. Verksamheten har därför behov av långsiktigt tryggad finansiering. Av hänsyn till verksamhetens betydelse i länet, ser Regionen och Kommunerna det som angeläget att finansieringen av verksamhetens drift långsiktigt kan tryggas. Regionen och Kommunerna föreslås därför ingå förevarande avtal med Stiftelsen avseende

Verksamhetsåren 2023–2027. Syftet med avtalen är också att formalisera Regionens och Kommunernas åtaganden gentemot varandra med avseende på Stiftelsen och därigenom lägga grunden för en fortsatt utveckling av stiftelsens verksamhet.

Förslaget till beslut är avstämt i Driftnämnd Kultur och skola.

Bakgrund

Stiftelsen Hallands Läns museer, Halmstad och Varberg (SHLM) bildades 1978 genom en sammanslagning av Varbergs Museum och Hallands Museum i Halmstad. År 2000 lade SHLM ut verksamheten på två ideella föreningar men behöll kulturmiljövården och länskonserveringen i egen regi.

2008 inleddes en översyn av organisationen, då den ansågs vara oklar, komplicerad och bidrog till konflikter. Parallellt pågick arbetet med att införa kultursamverkansmodellen, vilken enkelt uttryckt innebär att statens bidrag till regional kulturverksamhet utbetalas till regionerna med utgångspunkt i de regionala kulturplanerna.

Organisationsöversynen mynnade ut i att stiftarna bland annat var överens om att stiftelsen skulle ändras till en ägarstiftelse genom ett förvaltningsavtal med regionen samt att museiverksamheterna skulle bedrivas av två bolag ägda av Region Halland samt Halmstads respektive Varbergs kommun: AB Hallands konstmuseum respektive AB Hallands kulturhistoriska museum.

Tillsynsmyndigheten, Länsstyrelsen i Västra Götalands län, olagligförklarade 2010 stiftelsens beslut att anta förvaltningsavtalet, då den menade att stiftelsen inte får bedriva verksamhet genom annan juridisk person. Samtidigt ogiltigförklarade man den befintliga organisationen. Som en konsekvens av detta, och efter hörande av stiftarna, begärde stiftelsen 2011 permutation genom en ändring av stiftelsens ändamålsparagraf för att stiftelsen skulle få rätt att driva verksamhet genom annan juridisk person.

Kammarkollegiet avslog i december 2011 stiftelsens ansökan om permutation. Stiftelsestyrelsen överklagade Kammarkollegiets beslut till Förvaltningsrätten i Stockholm, som i dom april 2013 beslutade att inte bevilja permutationen. Stiftelsen överklagade därefter Förvaltningsrättens dom till Kammarrätten som i april 2014 avslog stiftelsens överklagande. Konsekvensen blev att verksamheten inte kan bedrivas i bolagsform eller av annan juridisk person, inte heller genom de ideella föreningarna.

Från och med 1 januari 2016 är all verksamhet tillbaka i Stiftelsen. Sedan 1 januari 2016 är Hallands Kulturplan det kulturpolitiska dokument där huvudmännen anger de mål och strategier som SHLM har att förhålla sig till.

De juridiska processerna verkade hämmande för stiftelsens verksamhetsutveckling från 2008 och framåt.

Lokalförbättringar

Såväl Hallands kulturhistoriska museum som Hallands Konstmuseum har under perioden fått sina lokaler om- och tillbyggda. Såväl regionen som värdkommunerna har möjliggjort dessa lokalförbättringar genom investeringsbidrag, lån och/eller höjda årliga anslag. Dessa satsningar har inneburit att de olika finansiärernas finansiering av verksamheten har utvecklats i olika takt. Fördelningen mellan finansiärerna fördelar sig som en följd av detta: Region Halland 62%, Halmstads kommun 22% samt Varberg 16%.

Samordning av verksamheten

Arbetet med att samla all verksamhet i en organisation påbörjades 2016 men först 2021 är organisationsförändringen helt genomförd. Från den 1 augusti detta år har stiftelsen en överordnad länsmuseumschef. Arbetet med att förstärka lednings- och verksamhetsstöd och identifiera samordningsvinster i ekonomi och resursanvändning pågår. Föreliggande förslag till beslut bedöms bidra till att ge stiftelsen nödvändiga planeringsförutsättningar.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Regionen och Kommunen ska till Stiftelsen för Verksamhetsåren 2023–2027 årligen räkna upp finansieringen med prisindex för kommunal verksamhet (PKV) oktober månad 2021 för 2023, oktober månad 2022 för 2024 och så vidare. Det är det uppräknade beloppet som utgör beräkningsgrund för uppräknningen.

Den regionala finansieringen av Stiftelsen Hallands läns museer kommer även framöver att ske inom Kultur och skolas budgetram.

Regionkontoret

Jörgen Preuss
Regiondirektör

Karin Wettermark-Jonsson
Förvaltningschef Kultur och skola

Bilaga:

Avtal om finansiering av Stiftelsen Hallands läns museer

Avtal om fördelning av finansiering av Stiftelsen Hallands läns museer

Styrelsens/nämndens beslut delges

Halmstads kommun

Varbergs kommun

Stiftelsen Hallands läns museer

Driftnämnd Kultur och skola